

Nr 384.

Godkänd av första kammaren den 13 juni 1918.

Godkänd av andra kammaren den 13 juni 1918.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse.

(Bankoutskottets utlåtande nr 79.)

Till Konungen.

I en till riksdagen den 7 maj 1918 avlåten proposition, nr 434, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagda utdrag av statsrådsprotokollen för den 3 och den 7 maj 1918 samt av i lagrådet fört protokoll, föreslagit riksdagen att antaga ett vid propositionen fogat förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse.

Såsom av statsrådsprotokollet framgår, avser ifrågavarande proposition införande av förbud dels för enskild person eller handelsbolag att bedriva bankmässig inlåning från allmänheten, dels för bankaktiebolag och solidarisk bank att utan särskilt av Konungen meddelat tillstånd öppna avdelningskontor å annan plats än där huvudkontoret är beläget, dels ock för bankföretag att anställa ombud å ort, där det icke har avdelningskontor, samt slutligen införande av vissa nya bestämmelser rörande de allmänna ombuden vid banker.

Förslaget har föranletts av en utav 1917 års bankkommitté hos Eders Kungl. Maj:t gjord framställning, över vilken framställning yttranden

Bihang till riksdagens protokoll 1918. 14 saml. 129 häft. (Nr 384—389.) 1

avgivits av fullmäktige i riksbanken, bankinspektionen samt svenska bankföreningen, varjämte vissa medlemmar av svenska fondhandlareföreningen inkommit med ett gemensamt yttrande i ärendet.

Vad först angår frågan om förbud för enskild person eller handelsbolag att bedriva bankmässig inlåning, har riksdagen, med hänsyn till den omfattning, som denna rörelse särskilt under de senare åren tagit, och då anordnande av offentlig kontroll över dessa firmors verksamhet icke kan anses medföra nödig trygghet för insättarna, ansett det vara en lämplig åtgärd att betaga dessa firmor rätten att driva sådan rörelse. Det må särskilt erinras, att detta förbud icke innebär hinder för dem att mot ränta mottaga insättningar av en begränsad kundkrets.

För att undgå de menliga följder, som en allt för hastig avveckling av nu bedriven rörelse av detta slag skulle medföra, hava vissa övergångsbestämmelser föreslagits, mot vilka riksdagen för sin del icke funnit något att erinra, och har riksdagen förty ansett sig böra biträda Eders Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

Vidkommande härefter frågan om banks rätt att driva rörelse vid avdelningskontor innebär förslaget, att bankbolag icke skulle utan Eders Kungl. Maj:ts tillstånd äga att utöva verksamhet vid avdelningskontor å annan ort än där huvudkontoret är beläget. Denna inskränkning i bankbolagens rätt har ansetts nödvändig för att stävja den onaturliga ökning av avdelningskontorens antal, som under de senaste åren ägt rum.

Lika med departementschefen anser riksdagen, att särskilda åtgärder böra vidtagas för hämmande av denna tillväxt, vilken, om den finge oinskränkt fortgå, skulle framkalla en osund konkurrens och lätt kunna bliva skadlig för det allmänna.

Enligt förslaget tillkommer det Eders Kungl. Maj:t att vid meddelande av sådant tillstånd pröva, huruvida verksamheten finnes vara till nytta för det allmänna. Man torde därvid kunna utgå ifrån att Eders Kungl. Maj:t kommer att med största varsamhet använda sin rätt att vägra sådant tillstånd, särskilt då fråga är om avdelningskontor, som uppkommer därigenom att en bank övertager en annan banks eller kreditinrättnings rörelse.

Beträffande redan befintliga avdelningskontor föreslås en särskild övergångsbestämmelse av innehåll att desamma må utan särskilt tillstånd bibehållas intill oktrojtidens slut, så framt de öppnats före mars månads ingång detta år, men att kontor, som öppnats efter denna tid, skulle utan särskilt tillstånd få bibehållas endast intill utgången av år 1918.

Riksdagen har för sin del icke funnit något att erinra mot en dylik bestämmelse.

Propositionen avser vidare, som förut är nämnt, förbud för bank att använda ombud för in- eller utlåningsrörelse eller för främjande av sådan rörelse.

Riksdagen har icke haft något att invända mot vad i berörda avseende föreslagits. Då härmed icke lärers vara avsett att förhindra dylik ombudsverksamhet, som bedrivs genom annan bank, har riksdagen beslutit ett förtydligande tillägg till §§ 52 b och 168 b.

Slutligen har föreslagits sådan ändring av gällande bestämmelser, att bankinspektionen skulle äga befogenhet att, då bank driver rörelse vid kontor å annan ort än där huvudkontoret är beläget, förordna särskilt allmänt ombud för granskning av sådant kontors förvaltning och räkenskaper; och har riksdagen ansett sig böra bifalla förslaget jämväl i denna del.

Riksdagen, som ej heller haft något att erinra mot de föreslagna ansvarsbestämmelserna, har alltså bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 434, dock att §§ 52 b och 168 b erhållit den förändrade lydelse, som härvid fogade bilaga utvisar.

Stockholm den 13 juni 1918.

Med undersåtlig vördnad.

Bilaga.

52 b §.

Å ort, där bankaktiebolag icke är berättigat att utöva verksamhet vid kontor, må bolaget icke idka in- eller utlåning genom ombud eller eljest hava ombud för främjande av sin in- eller utlåning.

Vad sålunda stadgats gälle dock icke beträffande samarbete, som må kunna anordnas emellan bankaktiebolag och ekonomisk förening, vilken har till ändamål att inom viss ort bereda driftkredit åt idkare av mindre jordbruk (jordbrukskassa) och vilken jämlikt av Konungen meddelade bestämmelser vunnit godkännande från det allmännas sida, *ej heller i fall, då det ombud, som anlitas, är ett annat bankaktiebolag eller ett solidariskt bankbolag.*

168 b §.

Å ort, där solidariskt bankbolag icke är berättigat att utöva verksamhet vid kontor, må bolaget icke idka in- eller utlåning genom ombud eller eljest hava ombud för främjande av sin in- eller utlåning.

Vad sålunda stadgats gälle dock icke beträffande samarbete, som må kunna anordnas emellan solidariskt bankbolag och ekonomisk förening, vilken har till ändamål att inom viss ort bereda driftkredit åt idkare av mindre jorkbruk (jordbrukskassa) och vilken jämlikt av Konungen meddelade bestämmelser vunnit godkännande från det allmännas sida, *ej heller i fall, då det ombud, som anlitas, är ett annat solidariskt bankbolag eller ett bankaktiebolag.*
